

První zpráva o projektu bažanta Edwardsova

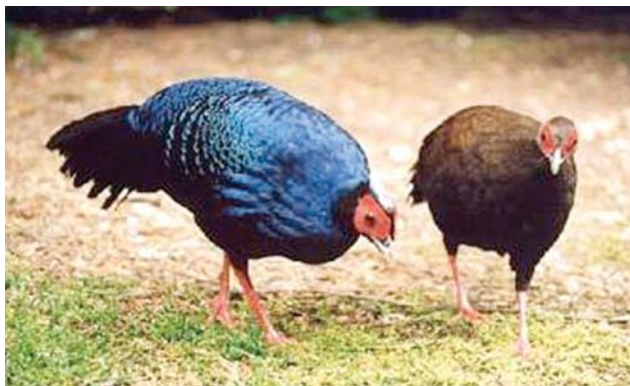
O projektu bažanta Edwardsova, který v naší zemi řídí občanské sdružení World Pheasant Association Czech Republic and Slovakia, jste se ve Fauně mohli dočíst již dříve. Mnoho z vás však zajímá, jak se projekt vyvíjí a kam směřuje. Po necelém roce jeho fungování jsem se tedy rozhodl aktualizovat relevantní informace.

Pro ty, kteří o záchraném projektu bažanta Edwardsova čtou poprvé, velmi krátce shrnu základní informace. Jedná se o projekt, jehož základním cílem je záchrana jednoho z nejvíce ohrožených živočišných druhů na naší planetě, bažanta Edwardsova (*Lophura edwardsi*). Druh je zařazen jako **kriticky ohrožený - critically endangered** (Červená kniha; IUCN 2012). Nelze ovšem vyloučit, že patří do kategorie **vyhynulý v přírodě - extinct in the wild**, což se stále prověřuje. Z toho jasně vyplývá naléhavost tohoto projektu. Času tedy mnoho nemáme, pokud ovšem neuděláme žádnou hrubou chybu v managementu tohoto druhu, máme velikou šanci tohoto živočicha zachránit. Díky chovatelům bažanta Edwardsova po celém světě se zdá, že máme stále dostatečně velkou populaci s dostatečnou genetickou variabilitou pro udržení tohoto druhu. Mnohem chytřejší ovšem budeme, až se nám podaří populaci zmapovat testy DNA. Někteří ptáci zřejmě budou z projektu vyřazeni jako hybridy. Z historie víme, že někteří chovatelé křížili bažanta Edwardsova s bažantem sedlatým (*Lophura swinhoii*) a některými poddruhy bažanta stříbrného (*Lophura nycthemera*). **Chci v této souvislosti apelovat na všechny chovatele bažantů, aby více respektovali přírodní druhy a poddruhy, a pokud již cítí neodolatelnou touhu provádět mezidruhové křížení, aby tyto křížence dále nešířili.**

Čeho jsme v projektu dosáhli?

K nejdůležitějším pokrokům v našem úsilí řadím většinové zmapování populace bažanta Edwardsova v České republice a na Slovensku. V současnosti evidujeme šestnáct párů bažanta Edwardsova a deset párů bažanta vietnamského. Všichni chovatelé se samozřejmě do projektu nezapojí, přesto pozitivní skutečností zůstává, že další chovatelé budou přibývat, několik členů WPA CZ-SK plánuje chov těchto druhů v budoucích letech.

Další důležitou skutečností je dovoz deseti kusů bažanta Edwardsova a bažanta vietnamského. Všichni dovezení bažanti jsou zapsaní do mezinárodní plemenné knihy (ISB studbook) a většina z nich byla vybrána na doporučení našeho kolegy Heinerja Jackena

Pár bažanta Edwardsova. Foto: Jean Howman.

(člena WPA Německo, dlouholetého chovatele obou druhů a jednoho z nejvíce znalých a zainteresovaných lidí v Evropě).

Práce na genetickém markeru bažanta Edwardsova byla zadána belgické genetické laboratoři Biogenomics při univerzitě v Leuvenu. Výsledky zadaných testů by měly být hotovy do konce roku. Celkové náklady se vyšplhaly asi na 11 000 eur. Jednotlivé sekce WPA byly vyzvány, aby dle svých možností přispěly. Naše sdružení přispělo částkou 500 eur z darů na tento projekt. Všem dárcům děkujeme za jejich velkorysost a ti, kdo nás chtějí podpořit, naleznou všechny potřebné informace na našich webových stránkách www.wpacz-sk.com v rubrice Dárcovství. Další finanční dary budou použity na DNA testování našich ptáků. Cena testu jednoho bažanta se bude pohybovat mezi 70 a 100 eury. Všichni ptáci se pochopitelně testovat nebudou, maximálně budeme využívat prokazatelných informací o původu. Pokud vše půjde dle plánu, mohlo by tes-

tování našich bažantů začít již v první polovině příštího roku.

A co nás čeká nyní?

Samozřejmostí je další mapování a aktualizování údajů o chovu bažanta Edwardsova a vietnamského v České republice a na Slovensku. Zároveň chceme vytvořit vlastní plemennou knihu bažanta Edwardsova pro lepší přehled o bažantech chovaných v naší zemi. Všechny údaje z této plemenné knihy budou přeposílány držitelům mezinárodní plemenné knihy

a s ním bude také konzultováno případné párování nových pro projekt významných párů.

Jak je již výše popsáno, v první polovině roku 2014 bychom své bažanty rádi nechali testovat na čistokrevnost. Pevně věříme, že se nám do té doby podaří sehnat další finanční dary a otestovat většinu důležitých párů. Prokazatelné hybridní ptáci budou z plemenné knihy vyřazeni, a pokud jsou některé páry složeny z jedinců příbuzensky příliš blízkých, bude možné uvažovat o přepárování.

Dalším naším úkolem je představit tento projekt široké, nejen chovatelské veřejnosti. Máme zde jedinečnou příležitost ukázat, že chovatelská činnost může mít nezastupitelný význam i v záchraně živočišných druhů. Koordinátorem projektu v České republice a na Slovensku je Ing. Jiří Mrnka; e-mail: j.mrnka@wpacz-sk.com; mob.: 721 539 810. Závěrem chci poděkovat Johnu Corderovi za poskytnutí fotografií z jeho archivu.

Ing. Jiří Mrnka

Unikátní fotografie, vlevo kohout bažanta Edwardsova chycený v přírodě v roce 1997 a chovaný po mnoho let v zoo v Hanoji. Vpravo stěhování čtyř párů bažanta Edwardsova z Velké Británie do hanojské zoo v roce 1994. Foto: John Corder.